

THE PRELUDE

September 2005

Elk landschap koestert zijn eigen geheimen. Het verleden ligt laag voor laag begraven onder de oppervlakte en bijna altijd komt het wel weer tevoorschijn. Het ligt op de loer en wacht op de inmening van een mensenhand of op een meteorologisch incident, waardoor het skelet door vlees en huid heen het heden in wordt geduwd. Het verleden is altijd om ons heen, net als arme mensen.

Die zomer regende het in Engeland alsof het hele land naar de tropen was verhuisd. Het water kwam met bakken naar beneden; van schitterende tuinen bleef niets over; weilanden veranderden in een moeras waarin het vee tot aan de schoften in de modder worstelde. Rivieren traden buiten hun oevers en de plotseling vrijgekomen watermassa zocht zijn eigen hoogte op en verwoestte al het kwetsbare dat er op zijn weg kwam. In de overstroomde straten van een eens zo schilderachtig dorpje werden de auto's opgetild als speelgoed en in de haven gekwakt, die tjokvol lag met één grote kluwen verwrongen staal. Door aardverschuivingen werden auto's met modder overdekt en boeren treurden om hun verloren gegane oogst.

Geen stukje land kon ontsnappen aan de gordijnen van striemende regen. Zowel de stad als het platteland leden onder de wateroverlast. In het Lake District stortregende het in de bergen en in de dalen, en de contouren van een eeuwenoud landschap werden er bijna onmerkbaar door veranderd. Het waterpeil in de meren bereikte een zomerse recordhoogte; het enige merkbare voordeel was, dat op de momenten dat de zon af en toe scheen, alles nog dieper groen was dan gewoonlijk.

Boven het dorpje Fellhead, dat aan Langmere ligt, hadden de randen van de oeroude turfgeulen door de vernietigende kracht van het water een gedaanteverandering ondergaan. En toen de herfst naderbij sloop, gaf de aarde heel langzaam een van haar zorgvuldig bewaarde geheimen prijs.

Van een afstandje leek het op opgefrodderd grondzeil dat bruin was uitgeslagen door het brakke water van het moeras. Het zag er op het eerste gezicht onbeduidend uit; gewoon een weggegooid stuk afval dat zichzelf naar boven had gewerkt. Maar als je goed keek, zag je iets veel huiveringwekkenders. Iets dat eeuwen zou overbruggen. Iets waarvan de gevolgen veel ingrijpender zouden zijn dan van het weer.

Mijn geliefde zoon,

Ik vertrouw erop dat jij & de kinderen in goede gezondheid verkeren. Vandaag heb ik iets aangetroffen in het handschrift van je vader dat mij zeer verontrust heeft. Wellicht verbaast het je dat ik hierover in onwetendheid verkeerde tijdens zijn leven, ondanks het feit dat wij elkaar zeer vertrouwd waren. Ik zou wensen dat ik nog steeds in deze onwetende toestand verkeerde. Je zult ongetwijfeld de noodzaak tot geheimhouding, zolang je vader nog in leven was, goed kunnen begrijpen & hij heeft voor mij geen aanwijzingen nagelaten over hoe ik erover moet beschikken. Aangezien het ook met jou te maken heeft & wellicht aanleiding is tot nog meer verdriet jouwerzijds, wil ik de beslissing over wat er te doen staat in jouw handen leggen. Iemand in wie ik veel vertrouwen stel, zal het je doen toekomen. Je mag erover beschikken zoals het jou goeddunkt.

Je liefhebbende moeder.

I

*De regen die zomer
zou je hart hebben gebroken
en de lakens aan flarden hebben gescheurd.
De regen stroomde van de golfplaten daken
van mistroostige stations
waar ik zat te wachten op treinen,
mijn voeten in de plassen
mijn hoofd fonkelend van de regen.
En ik dacht aan jou, zo ver weg,
in de Griekse zon
waar het nooit regent.*

Jane Gresham staarde naar wat ze had geschreven en streepte het daarna zo heftig door dat het papier scheurde en in twee aparte stukken achter haar pen aan slierde. *Die verdomde Jake* dacht ze woedend. Ze was volwassen, niet de een of andere verliefde puber. Inferieure rijmelarij was iets wat ze al jaren geleden achter zich had moeten laten. In de jaren tot haar afstuderen had ze genoeg zelfkennis opgedaan om te weten dat ze als dichter nooit veel zou voorstellen. Het bestuderen van poëzie van anderen, daar was ze goed in; het interpreteren van hun werk, het exploreren van thematische verbanden en het toegankelijk maken van hun complexiteit voor degenen die, naar ze hoopte, het minder ver geschopt hadden dan zij bij het ontrafelen van de werken. ‘Godverdomme, die rottige Jake,’ zei ze hardop, en woedend verfrommelde ze het papier en smet het in de prullenmand. Hij verdiende het niet dat ze intellectuele energie aan hem verspilde. En ook niet dat ze de bekende pijnscheut voelde als ze aan hem dacht.

Omdat ze niet constant aan Jake wilde denken, draaide Jane zich om naar de stapel cd’s naast het bureau in het benauwde kleine kamertje waar de gemeente het predikaat ‘slaapkamer’ aan had ver-

leend. Zij noemde het trots haar studeerkamer, hoewel ze wist dat die vlag de lading nauwelijks dekte. Ze liet haar ogen langs de titels dwalen, waarbij ze expres onderaan begon, omdat ze naar iets op zoek was dat haar niet deed denken aan haar... wat was hij eigenlijk? Haar ex? Haar vroegere minnaar? Haar tijdelijk afwezige minnaar? Wie zou het zeggen? Zij zeker niet. En ze betwijfelde het zeer of hij ooit nog een gedachte aan haar wijdde. Ze zat zachtjes in zichzelf te mompelen, en ondertussen haalde ze *Murder Ballads* van Nick Cave tevoorschijn en stopte die in het cd-vakje van haar computer. Zijn rauwe, lage stem paste zo precies bij haar stemming dat ze zich er vreemd genoeg beter van ging voelen. Jane betrapte zich erop dat ze ondanks alles een beetje moest glimlachen.

Ze pakte het boek dat ze had geprobeerd te lezen voordat de gedachte aan Jake zich weer aan haar had opgedrongen. Al na een paar minuten kreeg ze in de gaten dat ze de draad van het verhaal helemaal kwijt was. Ze sloeg het boek dicht, kwaad op zichzelf. De brieven van Wordsworth uit 1807 zouden nog even moeten wachten.

Voordat ze kon besluiten wat ze dan onder handen zou nemen, begon de klok op haar mobieltje te piepen. Jane fronste haar voorhoofd en vergeleek de tijdsaanduiding op haar mobieltje met die op het horloge om haar pols. ‘Verdorie nog aan toe,’ zei ze. Hoe kon het nu al halftwaalf zijn? Waar was de morgen gebleven?

‘Die verdomde Jake,’ zei ze nog eens. Ze sprong op en schakelde haar computer uit. Ze had al die tijd aan hem verbeuzeld terwijl er veel betere dingen waren waar ze zich over kon gaan opwinden. Ze greep naar haar tas en liep naar de andere kamer. Officieel was dit de woonkamer, maar Jane gebruikte hem als zitslaapkamer omdat ze woon- en werkruimte liever gescheiden hield. De leefruimte werd er wel wat krapper door, maar ze vond dat niet zo’n grote opoffering als daartegenover de weelde stond van het bezit van een plek waar ze haar boeken en papieren kon laten liggen en ze niets hoefde te verplaatsen, telkens als ze wilde eten of slapen.

Het kleine kamertje bood nauwelijks voldoende plaats, zelfs niet met de spartaanse eisen die zij stelde. Haar bedbank, ook al was die nu opgeklapt, vulde bijna de hele ruimte. Tegen de muur aan de andere kant stond een tafel met eronder weggeschoven drie houten stoelen. Een klein tv-toestel stond op een steun die hoog aan de muur zat vastgeschroefd en in de verste hoek lag nog een zitzak. Maar de kamer maakte een frisse indruk, het zachtgroene verfwerk zag er schoon en licht uit. Aan de muur tegenover de bank